

מבזקי מס קבוצת המסים עדכון ממחלקת מיסוי עקיף

 pwc

12 בספטמבר 2022

לקוחות וידידים נכבדים,

מבזק מס 46/2022 - סיווג חברה העוסקת בתחום המימון כ"עוסק" לצרכי חוק מע"מ

לאחרונה פורסם פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, ע"מ 79285-12-20 ברק תמ"א ים סוף 8 בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף ירושלים (להלן: "פסק-הדין"), בו נקבע על ידי בית המשפט, כי מנהל מע"מ (להלן: "המנהל") אינו יכול להפעיל את הסמכות שהוענקה לו מכוח הוראות סעיף 58 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ") ולשנות את הסיווג לצרכי מע"מ, מבלי שיהיה לכך עיגון בחוק מע"מ. עוד נקבע בפסק-הדין, כי חברה העוסקת בתחום המימון, לא תסווג כ-"מוסד כספי", במידה ואינה מעניקה הלוואות בתדירות ובהיקף נרחבים, המצדיקים את רישומה כ"מוסד כספי".

בתמצית, בפסק הדין נידון עניינה של חברה המהווה חלק מאשכול חברות, המונה כ- 40 חברות העוסקות בתחום הנדל"ן (להלן: "המערערת"), שהתקשרה בהסכם למתן הלוואה ליזם, אשר לטענת המערערת, כלל גם שירותי ייעוץ וניהול לפרויקט נדל"ן, ובכלל זה שירותים לאיתור גורמי מימון לפרויקט הנדל"ן, שירותים לתחזוקת הקשרים הפיננסיים ושירותי בקרה שוטפים אשר יוענקו על ידי המערערת ליזם (להלן: "השירותים").

בקשת המערערת לרישום כ-"עוסק" לצרכי מע"מ נדחתה, וזאת לאחר שהמנהל עשה שימוש בסמכותו מכח סעיף 58 לחוק מע"מ, וקבע, כי המערערת תסווג לצרכי מע"מ כ-"מוסד כספי", שכן לעמדתו, פעילותה של המערערת הינה בתחום מתן האשראי, ואילו השירותים הניתנים על ידה, הינם שירותים טפלים ונלווים לפעילותה בתחום מתן האשראי.

לצורך קבלת החלטתו, המנהל הסתמך על החלטת מיסוי 3314/16, לפיה חברה המפעילה מיזם המקשר בין בעלי עסקים המעוניינים לקבל הלוואות לבין גורמים המעוניינים להעניק הלוואות תסווג כ-"מוסד כספי" (להלן: "החלטת המיסוי"), וזאת למרות שהן המערערת והן המנהל הסכימו כי המערערת אינה עומדת באף אחד מהתנאים המוגדרים בחוק מע"מ ובמסגרת צו מס ערך מוסף (קביעת מוסד כספי), התשל"ז-1977 (להלן: "הצו") לסיווג ישות כ-"מוסד כספי".

המערערת חלקה על קביעה זו, שכן לעמדתה, מהות פעילותה ועיסוקה לצרכי מע"מ, הינה של "עוסק" ולא של "מוסד כספי".

בית המשפט קיבל את עמדת המערערת, וקבע כי:

1. בדיקה מדוקדקת של פעילות המערערת מעלה כי זו הוקמה לצורך ביצועה של עסקה אחת ויחידה ועל כן פעילותה אינה "דומה" לגופים אשר הוגדרו כ-"מוסד כספי" בחוק מע"מ ובצו. לכן, לא היה מקום לעשות שימוש בסעיף 58 לחוק לצורך שינוי סיווגה. בית המשפט אף קבע כי החלטת המנהל נראית "מאולצת" ובנוסף, כי המנהל חרג מסמכותו או לכל הפחות הפעיל את סמכותו באופן המצדיק את התערבות בית המשפט בהחלטתו;
2. למעלה מן הצורך, בית המשפט קבע כי אין לקבל את עמדת המנהל כי המערערת תואמת את הגדרת המונח "מוסד כספי" עפ"י חוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות"). הואיל והמערערת העמידה הלוואה אחת בלבד וכן נוכח רצון המחוקק כי רק "בנק" ייחשב מוסד כספי, הרי שלא היה מקום "להדביק" על עניינה של המערערת את הגדרות חוק הבנקאות, כלשון בית המשפט. כן נקבע בפסק הדין, כי העובדה שגם בנק מעניק אשראי אינה מלמדת בהכרח כי כל נתן אשראי הוא "בנק" אשר צריך להיות מוגדר כ-"מוסד פיננסי" בהתאם לחוק מע"מ;
3. בהתאם לאמור בסעיף 4 להחלטת המיסוי עליה הסתמך המנהל, הרי שזו רק תחול על חברות אשר היקף ותדירות פעילותיהם בתחום מתן האשראי מצדיקים שינוי סיווג. עם זאת, מאחר שהמערערת העמידה הלוואה אחת בלבד, הרי שתנאי זה אינו מתקיים.

פסק-הדין מהווה פריצת דרך משמעותית בשאלת הסיווג לצרכי מע"מ, שכן פסק-הדין מכשיר את הקרקע לרישומן של חברות לצרכי מע"מ כ-"עוסק", מקום שבו עיסוקן הוא בתחום הענקת הלוואות ובאיתור גורמים מממנים עבור לווים המעוניינים במימון (תיווך אשראי), וזאת, באותם המקרים בהן החברות אינן עונות על הגדרת המונח "מוסד כספי" בחוק מע"מ ובצו.

יצוין כי פסק-הדין כפוף לאפשרות של הגשת ערעור לבית המשפט העליון על ידי רשויות מע"מ.

מחלקת מיסוי עקיף בקבוצת המסים של PwC Israel עומדת לרשותכם במתן הסברים נוספים וסיוע בבחינת השלכות ההנחיה על פעילותכם.

אורן מימון, שותף מיסוי עקיף, בדוא"ל Oren.Maimon@pwc.com, טל. 03-7955051
מעין רוס טורה, מנהלת בכירה במחלקת מיסוי עקיף, בדוא"ל Maayan.Ross-Tura@pwc.com, טל. 03-79550081
מור גולדשמידט, מנהלת במחלקת מיסוי עקיף, בדוא"ל Mor.G.Goldschmidt@pwc.com, טל. 03-7954982

בברכה,

PwC Israel

פרסום זה הינו לצורך מידע כללי בלבד בנושא הנדון ואינו מהווה ייעוץ מקצועי ו/או חוות דעת מקצועית. פרסום זה אינו מביא בחשבון מטרות, מצב פיננסי או צרכים כלשהם של מקבל המידע. אין לפעול על פי המידע הכלול בפרסום זה ללא קבלת ייעוץ מקצועי ספציפי. אין במידע הכלול בפרסום זה משום מצג או אחריות (מפורשת או משתמעת) לזיק או לשלמות המידע המופיע בו. ובהתאם למותר על פי דין, קסלמן וקסלמן רואי חשבון וכל ישות אחרת החברה ברשת PwC, השותפים בהן, עובדיהן ונציגיהן אינן מקבלות על עצמן ו/או חבות בכל אחריות ו/או חובת זהירות להשלכות כלשהן של פעולה ו/או הימנעות מביצוע פעולה על ידי המשתמשים בפרסום זה ו/או על ידי מישהו אחר בהסתמך על המידע המופיע בפרסום זה או לגבי כל החלטה המבוססת עליו, או לכל סק ישר ו/או עקיף ו/או אחר שיגרם כתוצאה מהשימוש בפרסום ו/או במידע הכלול בו.